

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Do druku nr 3795

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

Warszawa, dnia **24** września 2019 r.

BSA III-021-265/19

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. **DS-173-13/18**.....
Data wpływu.....**25.09.2019**.....

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 sierpnia 2019 r., GMS-WP-173-210/19 działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 825) w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz niektórych innych ustaw*.

Z poważaniem

BSA III -021-265/19

UWAGI SĄDU NAJWYŻSZEGO

DO RZĄDOWEGO PROJEKTU - O ZMIANIE USTAWY O WYKONYWANIU MANDATU POSŁA I SENATORA ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW

Celem przedłożonego projektu, jak wskazuje się w jego uzasadnieniu, jest zapewnienie większej niż dotychczas transparentności życia publicznego poprzez rozszerzenie zakresu oświadczeń majątkowych składanych przez Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów, wicemarszałka Sejmu, wicemarszałka Senatu, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, wiceprezesa Rady Ministrów, ministra, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, sekretarza stanu, podsekretarza stanu, kierownika urzędu centralnego, wojewodę, Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Prezesa Agencji Badań Medycznych, Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Prezesa Agencji Mienia Wojskowego, Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także przez posłów i senatorów oraz posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyniku wejścia w życie projektowanych regulacji osoby pełniące ww. funkcje publiczne miałyby być obowiązane, oprócz złożenia oświadczenia o swoim majątku osobistym i majątku objętym małżeńską wspólnością majątkową, przedstawić w składanym oświadczeniu informację o majątku osobistym małżonka oraz majątku osobistym i objętym małżeńską wspólnością majątkową dzieci własnych, dzieci małżonka, dzieci przysposobionych oraz osób pozostających we wspólnym pożyciu z osobą obowiązana do złożenia oświadczenia.

Projektodawcy wskazują, że podyktowane jest to potrzebą eliminacji ewentualnych, nieuzasadnionych podejrzeń kierowanych w stosunku do osób pełniących funkcje publiczne i służyć ma potwierdzeniu – również w wyniku badania oświadczeń o stanie majątkowym przez

naczelników urzędów skarbowych – iż źródła pochodzenia uzyskanego majątku nie budzą wątpliwości. Powyższe regulacje przyczynią się zatem do zwiększenia poziomu zaufania społeczeństwa do osób piastujących funkcje publiczne.

Rozważenia wymaga jednak, czy zakreślenie tak szerokiego kręgu osób spokrewnionych a zwłaszcza spowinowaconych z osobą piastującą funkcję publiczną, których dane o stanie majątku mają być ujawniane a także przyjęcie bardzo szerokiego zakresu tych danych (patrz załączniki do projektowanej ustawy, zawierające wzory oświadczeń majątkowych), nie narusza zasady proporcjonalności. Pamiętać bowiem należy, że art. 51 ust. 2 Konstytucji pozwala władzom publicznym pozyskiwać, gromadzić i udostępniać informacje o obywatelach, tylko wtedy gdy jest to niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. W tym kontekście za nieco lakoniczną należy uznać załączoną do projektu jednozdaniową opinię Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w której uznano, że projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Rozwiązania prawne zawarte w akcie unijnym dotyczącym przetwarzania danych osobowych i stojącym w hierarchii źródeł prawa wyżej niż ustawa - rozporządzeniu RODO, oparte są bowiem na zasadzie niezbędności. Również z tego względu pożądanym jest w tym względzie szczególny namysł w toku dalszych prac nad ustawą. Ewentualna sprzeczność rozwiązań polskich po przyjęciu projektowanej ustawy będzie rodziła daleko idące komplikacje.

W projektowanej ustawie brakuje także nałożenia obowiązku szczególnej pieczy nad tymi danymi, które mają być obligatoryjnie przekazane, ale nie podlegają publicznemu ujawnieniu (np. adresy nieruchomości). Nie tylko krąg depozytariuszy tych danych jest pojemny, ale ich ochrona, wydaje się niewystarczająca zwłaszcza, że dane te dotyczą najważniejszych osób w państwie i ich bliskich.

Nadto, Projektodawcy nie przewidzieli regulacji, na wypadek gdy osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia nie zna i nie może pozyskać informacji o danych, które mają być ujawnione w oświadczeniu, dotyczących jej rodziny i powinowatych. In concreto, może się przecież zdarzyć, że nie utrzymuje z nimi kontaktu lub osoby te osiedliły się w innym państwie a kontakt z osobą zobowiązaną jest jedynie sporadyczny, czy wreszcie – osoby te odmawiają podania tych danych. Jest wielce prawdopodobne, że któraś z tych okoliczności wystąpi.